

A Fővárosi Ítéltábla dr. Sinyei Dávid ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Szita Zsolt ügyvéd (fél címe 2) által képviselt Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alap (1027 Budapest, Csalogány utca 9-11.) alperes ellen, közérdekű adat megismerése iránt indított perében, a Fővárosi Törvény 2013. február 8. napján meghozott, 25.P.24.570/2012/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alap Irányító Testülete által elfogadott és 2011. évben alkalmazott Értékesítési Stratégia, mint közérdekű adat kiadására kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta.

Előadta, hogy az Értékesítési Stratégia létét és közérdekű adat jellegét nem vitatja, de az tartalmára tekintettel nem adható ki. A kért dokumentum döntéselőkészítést szolgál, mely egyrészt következik tartalmából, másrészt abból a tényből, hogy azt az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (ÁKK Zrt.) szakértői készítették elő az Alap Irányító Testülete számára tájékoztató, kockázatfeltáró és értékesítési csatornákat ismertető célból. A dokumentum részletes ismertetését tartalmazza az Alap tulajdonát képező eszközöknek, portfólió csoportonként bemutatva az azokban rejlő kockázati tényezőket, lehetséges értékesítési és portfólióvédelmi módokat, továbbá az ÁKK Zrt. vagyongezeléssel kapcsolatos munkamódszerét.

Az Értékesítési Stratégia tartalmazza továbbá az Alap tulajdonába került pénzügyi eszközök körét, az Alap által eredetileg tulajdonolt mértékét, mely információk adott esetben piachelyettesítésre alkalmas információknak is minősülnek és egyben az Alap üzleti titkát képezik. Álláspontja szerint a dokumentum megismerése esetén az üzleti tevékenység szempontjából aránytalan sérelem okozásának veszélye fennáll. Ezzel szemben az Alapra vonatkozó nyilvánosságra hozatali kötelezettségek alapján az üzleti titoktól mentes, közérdekből nyilvános adatok bárki számára hozzáférhetőek. Ezen nyilvánosságra hozatali kötelezettségének az Alap az ÁKK Zrt. honlapján eleget is tett. Az üzleti titok körébe esik az Értékesítési Stratégiában megjelenő, az ÁKK Zrt-vel kötött szerződés alapján az Alap portfóliójával kapcsolatos befektetési szolgálati tevékenységet nyújtó ún. Transition Manager portfólió értékelési irányelveinek bemutatása, mert az értékeléshez használt zárt modell leírása a

Transition Manager know-how-ját képezi. Ez az anyag az Értékesítési Stratégia melléklete.

Mindezen túlmenően az Értékesítési Stratégia nyilvánosságra hozatalával aránytalan sérelem is keletkezne, mert a Stratégia részletes elemzést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a piaci folyamatokra milyen hatással volt az a pusztán tény, hogy a magánnyugdíj-pénztári portfóliók 90%-a az Alaphoz került. Az Alap által eredetileg tulajdonolt pénzügyi eszközök köre üzleti titok, mely az Alap értékesítési döntéseit befolyásolhatja, és elmozdíthatja a piacokon kialakult árfolyamokat, potenciális vagyonszétosztást eredményezve a megmaradt portfólióban. Ez pedig az Alap törvényes működésének célját veszélyezteti. Ezek a körülmények a döntés-előkészítő adatok kiadásának megtagadását lehetővé teszik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 10.000 forint + áfa perköltséget.

A tárgyi illetékmentesség folytán le nem rótt 36.000 forint eljárási illeték a Magyar Állam terhén maradt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 5. pontját, 9. pontját, 27. § (2), (5), (6) és (7) bekezdéseit, 28. § (1) bekezdését, 29. § (2) bekezdését, 31. § (1), (2), (3) bekezdéseit, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 81. § (2), (3) bekezdéseit, a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról és a szabad nyugdíjpénztár választás lebonyolításával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2010. CLIV. törvény (Nyugdíjreform tv.) 1. § (2) bekezdését, 2. § (3) és (7) bekezdéseit.

Az elsőfokú bíróság elsősorban azt állapította meg, hogy az alperes közfeladatot ellátó szerv és kezelésében van az Értékesítési Stratégia, mely közérdekű adatnak minősül, ezért a felperes megfelelő alperessel szemben indította meg a peres eljárást. Az alperesi ellenkérelemben foglaltakra támaszkodva elsősorban azt vizsgálta, hogy a felperes által kiadni kért Értékesítési Stratégia üzleti titok-e, melyre hivatkozással a dokumentum kiadását alappal tagadta meg az alperes.

Alpavetően arra következtetett, hogy az alperes kezelésében levő vagyonelemek a nemzeti vagyon részét képezik, ezért az ezzel kapcsolatos adatok nem tartozhatnak a Ptk. által szabályozott üzleti titok körébe. A Ptk. rendelkezése alapján, és az alperes által mellékelte dokumentumokra tekintettel, azt állapította meg, hogy a szerződések nem tartalmaznak technológia eljárásokra, műszaki megoldásra, gyártási folyamatra, munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá know-how-ra vonatkozó adatokat, így a szerződések egyes részeinek üzleti titokként történő kezelése és a felperes részére való kiadásának megtagadása indokolatlan. Álláspontja szerint a mellékletben fellelhető modell nem éri el a szellemi alkotás Ptk. szerint védendő szintjét.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságának állásfoglalására támaszkodva úgy foglalt állást, hogy az alperes, mint állami tulajdonú alap, amely a nemzeti vagyonnal gazdálkodik. Gazdálkodására a közérdekű adatnak minősülő Értékesítési Stratégia vonatkozik, mely nem képezheti üzleti titok tárgyát.

Vizsgálta továbbá, hogy a felperes által kiadni kért Stratégia döntés-előkészítő anyagnak minősül-e.

Az alperes működésével kapcsolatosan azt állapította meg, hogy az alperes Irányító Testülete a tevékenysége során rábízott, tulajdonát képező nemzeti tulajdonba tartozó vagyontömegre vonatkozó befektetési döntéseket hoz. Az Értékesítési Stratégia egy olyan átfogó, az Alap valamennyi befektetési

döntésekor használatos dokumentum, melyet az alperes folyamatosan, valamennyi döntésénél alkalmaz. A Stratégiát az alperes az eddigi döntéseihez és jövőbeni befektetési döntéseihez is használni fogja. Az Értékesítési Stratégia egy olyan átfogó dokumentum, mely minden egyedi befektetési döntésre kihat és annak alapjául szolgál. Osztotta az alperes azon álláspontját, mely szerint az adat tartalma határozza meg azt, hogy az döntés-előkészítő jellegű-e.

A zártan kezelt dokumentáció áttekintését követően arra a következtetésre jutott, hogy a kiadni kért Stratégia olyan döntés-előkészítő dokumentumnak minősül, mely az alperes valamennyi befektetési döntésére nézve iránymutatóul szolgál, az abban foglaltaknak megfelelően alakítja ki döntését, mely nem az egyedi döntések előtt keletkezett. Kiemelten figyelembe vette azt a tényt, hogy az alperes az ország legnagyobb léptékű pénzügyi eszköz portfóliójával rendelkezik, ezért a döntések hatása a pénzügyi piacokra vitathatatlan. Megjegyezte azt is, hogy a Stratégia olyan információt is tartalmaz, melynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása az alperes jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértheti, veszélyeztetheti.

A felperesi álláspont alapján arra tért ki, miszerint nem volt alapos a felperesnek azon hivatkozása, hogy az Alap Irányító Testülete később a Transition Manager rendelkezésére bocsátotta az összes, üzleti titoknak minősülő adatot, mert az ezzel kapcsolatos szerződés megkötésének időpontja és az Irányító Testületi döntés száma alapján az feltételezhető, hogy nyilvánvaló elírás történt. A szerződés megkötéséig a Transition Manager nem ismerhette meg az Alap portfóliójával kapcsolatos adatokat. Az Alap Irányító Testülete elnökének összeférhetetlenségével kapcsolatos felperesi hivatkozást nem minősítette relevánsnak, és azt külön nem vizsgálta.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes fellebbezést, míg az alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és az alperes keresete szerinti marasztalását. Álláspontja szerint helytelen következtetést vont le az elsőfokú bíróság, amikor az Értékesítési Stratégiát általános jellegű döntés-előkészítő iratnak minősítette. A döntés-előkészítést szolgáló adatnak csak a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adatok minősülnek. A jogszabály szakmai szempontból behatárolt piaci folyamatokra tekintettel előre jelezhető periódus elején készült döntés-előkészítő okiratot nem ismer. Álláspontja szerint az Értékesítési Stratégia nem az Alap tulajdonába került eszközökre vonatkozó egyes értékesítési döntések meghozatala során készült, hanem azt az egyedi döntések előkészítésének megkezdésétől alkalmazni kell, ezért nem minősül a döntés megalapozását szolgáló adatnak. Másrészt utalt arra, hogy az Értékesítési Stratégia elfogadása előtt is történt értékesítés, mert ez a 2011-es határozati listából kiderül. Ha egy szakmai szempontból behatárolt piaci folyamatokra tekintettel előre jelezhető periódus elején keletkezett a Stratégia, akkor azért sem tagadható meg a jelenlegi kiadása, mert reálisan senki sem következtethetett 2011-ben a 2013-as állapotokra. Kiemelte, hogy kizárólag a 2011. év történései érdekesek számára, és ez az év üzletileg már lezárult.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának megváltoztatását indítványozta olyan tartalommal, hogy az Értékesítési Stratégia

az Alap üzleti titkát is képezi, melyre hivatkozással a kiadás jogszerűen megtagadható volt.

Elsősorban arra utalt, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely egyértelműen kimondaná az Alap állami tulajdonban állását. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés sem, mely az általa kezelt vagyonelemeknek a nemzeti vagyonról szóló törvény hatálya alá tartozását rögzítené. Az Alap a Magyar Államtól elkülönült jogi személy, és államháztartási szempontból nem minősül az állam részének. Ilyen körülmények között az Alap tulajdonába került pénzügyi eszközök nem részei a nemzeti vagyonnak, ezért a Ptk. üzleti titok fogalomrendszerének alkalmazása nem zárható ki.

Téves az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a Transition Manager know-how-ja nem éri el a szellemi alkotás Ptk. szerint védendő szintjét. A Transition Manager, mint befektetési szolgáltató feladata a hatékony portfólióvédelmi technikák biztosítása a portfólió számára és az Alap portfóliójára vonatkozó likvidációs ár meghatározása egy árazási modell alapján. Az értékeléshez használt zárt modell leírása a Transition Manager know-how-ját képezi, ezért az üzleti titok körébe tartozik. Rámutatott a Ptk. fogalomrendszerével kapcsolatosan, hogy az aránytalan sérelem bekövetkezésének lehetősége is elegendő az üzleti titok védelmével kapcsolatban.

Az Alap tulajdonába került pénzügyi eszközök pontos köre, az eredetileg tulajdonolt mértéke olyan jellegű üzleti titok, amelynek illetéktelen személyhez kerülése, nyilvánosságra hozatala az Alap későbbi értékesítési döntéseit befolyásolhatja, és ez elmozdíthatja a piacon kialakult árfolyamokat és potenciális vagyonszűnést is eredményezne az Alapnál. Az aránytalan sérelem okozásának lehetősége a kifejtettek alapján kétséget kizáróan fennáll. Megjegyezte azonban, hogy a konkrét adatokhoz való hozzáférés megtagadása nem akadályozza a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét, és az erre vonatkozó nyilvánosságra hozatali kötelezettségének rendszeresen eleget is tesz.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint, helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes által kiadni kért dokumentum döntés-előkészítő jellegű. A döntés-előkészítő jelleget nem az határozza meg, hogy a döntést megelőző folyamatban közvetlenül a döntés meghozatala előtt került-e benyújtásra a döntéshozó fórumhoz a dokumentum, hanem annak tartalma az, amely a döntés-előkészítő jelleget meghatározza.

Az Értékesítési Stratégia nem szabályzat jellegű dokumentum, mert kockázatfeltárásokat, értékesítési csatornákra vonatkozó javaslatokat, egyedi döntések meghozatalához szükséges piacfelméréseket és számítási modelleket tartalmaz.

A vonatkozó jogszabályok által elrendelt értékesítési folyamat alapjául szolgáló Stratégia nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése, vagy felhasználása az alperes jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sérti, illetőleg veszélyeztetheti.

A felperes fellebbezés nem alapos, míg az alperes csatlakozó fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával azonban csak részben értett egyet, ezért azzal szemben az alábbiakban fejti ki álláspontját.

Az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályokat teljes körűen ismertette, ezért azokra a másodfokú bíróság csak visszautal, a következő rendelkezések kiemelésével.

Az Infotv. 27. § (5) bekezdése szerint, a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését - az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével - az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

A (6) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény - az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül - a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

Helyes volt az elsőfokú bíróságnak a megismerni kért adat döntés-előkészítés jellege tekintetében kifejtett álláspontja. Alapvetően abból kellett kiindulni, hogy az alperes felperesi adatigénnyel érintett tevékenysége pénzügyi eszközök értékesítésével kapcsolatos, melynek célja a minél magasabb árfolyamnyereség elérésre, és ezzel az állami források növelése.

A Stratégia ezen pénzügyi eszközök értékesítésével és értékesítési technikáival, valamint modellalkotással foglalkozott. Lényeges körülménynek minősül, hogy a peres felek egyike sem hivatkozott arra, hogy a kiadni kért Stratégiát megelőző, illetőleg azt követő időszakban más hasonló jellegű dokumentum az alperes rendelkezésére állt volna. Ennek azért van különös jelentősége, mert a dokumentumok áttekintésével arra lehetett következtetni, hogy a Stratégia az értékesítési modelljét és módszerét jelenti, ezzel alapjaiban határozza meg a rendelkezésre álló pénzügyi eszközök hasznosítását. Más hasonló dokumentum hiányában alappal következtethető, hogy amíg a pénzügyi eszközök az alperes rendelkezésére állnak és más hasonló jellegű dokumentum nem keletkezik, a kiadni kért Stratégia mindaddig irányadó, amíg az értékesítés és a felhasználás nem fejeződik be.

A pénzügyi eszközök kezelésével kapcsolatos döntések nem hasonlíthatók össze egy közigazgatási szerv egyedi ügyben hozott döntésével, és az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdésében rögzített döntés-előkészítéssel kapcsolatos szabályok egyedi eljárással kapcsolatos fogalomalkotása sem alkalmazható automatikusan. Az átfogó pénzügyi stratégia bonyolult összefüggéseinél fogva egyrészt nem bontható párhuzamos, egyedi eljárások összességére, másrészt a Stratégia egymással összefüggő elemeket tartalmaz a pénzügyi eszközök kezelésére és értékesítésére. Az alperesnek a pénzügyi eszközök értékesítésével és kezelésével kapcsolatos feladat- és hatásköre számos döntést feltételez, de az nem zárható ki, hogy az egyes döntések megalapozását azonos vagy hasonló elvek mentén fejtse ki. Ezen célok és elvek, módszerek összességét tartalmazza az Értékesítési Stratégia. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy az Értékesítési Stratégia döntés-előkészítő anyagnak minősül, és annak megismerése veszélyezteti az alperes feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását. Ez éppen abból fakad, hogy az alperes pénzügyi eszközöket kezel, és ezen értékesítési elvek és a pénzügyi eszközök értékesítési sorrendjének megismerése akadályozza a feladat megfelelő végrehajtását, mert ez a piaci helyzet átstrukturálódásához vezethet. Ez független attól, hogy jelenleg az Alap a korábbihoz képest milyen mértékű visszamaradt eszközöket kezel.

A jogvita elbírása során irányadó Ptk. 81. § (3) bekezdése alapján, nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban

nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azon álláspontjával, hogy a közérdekű adat megismerésének alperesi megtagadására nem jogszerű alap az üzleti titokra való hivatkozása. Az elsőfokú bíróság azért vont le helytelen következtetést, mert a Ptk. üzleti titok fennállásának kizártságára vonatkozó szabály alóli kivételről rendelkező, 81. § (3) bekezdésének rendelkezését csak részben vette figyelembe.

Ismételten utal a másodfokú bíróság arra, hogy az alperes önálló jogi személyiség, mely az általa kezelt pénzügyi eszközök legideálisabb piaci értékesítésében érdekelt.

Helyesen hivatkozott az alperes csatlakozó fellebbezésében arra, hogy a Ptk. 81. § (3) bekezdése a nyilvánosság korlátozást nem taxatív felsorolással alapozza meg, hanem az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelem okozása az az alapvető ismerv, ami kivételt teremt az üzleti titokra való hivatkozás kizártsága alól. Az aránytalan sérelem lehetősége az alperes szempontjából abban mutatkozik meg, hogy az egyes vagyonelemek felsorolásának és ezek értékesítése sorrendjének és módjának megismerése árfolyamvesztéssel járhat, mely a későbbiek során nagyban befolyásolja az állam által felhasználható forrásokat. Ez pedig alapvetően veszélyezteti azt a célt, melynek érdekében az Országgyűlés az alperesi alapot létrehozta.

A kért adat megismerésének kizártsága miatt sürgősen volt abban állást foglalni, hogy az alperesi dokumentációban szereplő ismeretek a Transition Manager know-how-ját képezik-e, mivel ettől függetlenül akadályozott az adat megismerése a nyilvánosság számára. Megjegyzi azonban a másodfokú bíróság a dokumentáció áttekintése alapján, hogy épp a know-how megállapíthatósága adhat magyarázatot arra, hogy a becsatolt anyag több helyen titokvédelmi kitételt és felhívást tartalmaz a Transition Manager részéről.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, míg a csatlakozó fellebbezés eredményes volt, ezért a felperes köteles viselni az alperes másodfokú perköltségét. A másodfokú perköltség az alperesi jogi képvisellel felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj.

A per tárgyi illetékmentessége miatt a feleknek illetékfizetési kötelezettsége nem keletkezett.

Budapest, 2013. május 30.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő